

SKA 301
PERKEMBANGAN KELUARGA MALAYSIA

TAJUK

PERKEMBANGAN DAN KESINAMBUNGAN
KAMPUNG SESAPAN BATU REMBAU

PENSYARAH

ENCIK NORHALIM BIN HAJI IBRAHIM

OLEH

AB.RAHIM BIN OTHMAN
RAHMAD BIN MUSA

39356
39959

[Bac. Pend. Bimbingan & Kaunseling]
KUMPULAN 45

Jabatan Pengajian Pembangunan Keluarga
Fakulti Ekologi Manusia
Universiti Pertanian Malaysia
Serdang

10 Oktober, 1995

SKA 301
PERKEMBANGAN KELUARGA MALAYSIA

TAJUK

PERKEMBANGAN DAN KESINAMBUNGAN
KAMPUNG SESAPAN BATU REMBAU

PENSYARAH

ENCIK NORHALIM BIN HAJI IBRAHIM

OLEH

AB.RAHIM BIN OTHMAN
RAHMAD BIN MUSA

39356
39959

[Bac. Pend. Bimbingan & Kaunseling]
KUMPULAN 45

Jabatan Pengajian Pembangunan Keluarga
Fakulti Ekologi Manusia
Universiti Pertanian Malaysia
Serdang

10 Oktober, 1995

PRAKATA

Bismillahirrahmanirrahim.

Segala pujian bagi Allah pencipta seluruh alam.

Selawat dan salam ke atas junjungan Nabi Muhammad S.A.W

Bersyukur kami kehadiran Allah S.W.T atas limpah kurnia dan hidayah-Nya maka dapatlah kami menyiapkan kertas kerja ilmiah ini yang bertajuk **"Kesinambungan dan Perubahan Kekeluargaan Sesapan Batu Rembau"** bagi kursus SKA 301 [Perkembangan Keluarga Manusia].

Kesempatan ini juga kami ingin merakamkan jutaan terima kasih yang tidak terhingga kepada **Encik Norhalim bin Haji Ibrahim** selaku pensyarah SKA 301 yang telah banyak memberikan nasihat, pandangan, tinjau ajar serta bimbingan dari masa ke semasa kepada kami dalam usaha untuk menyiapkan kertas kerja ini. Di atas kerjasama dan panduan serta kesediaan Encik Norhalim meluangkan masa tanpa mengira waktu telah banyak membantu kami menulis kertas kerja ini dengan jayanya.

Sekalung penghormatan dan terima kasih juga diucapkan kepada Tuan Haji Sulaiman Isa [Datuk Empat] dan ketua-ketua suku, Tuan Haji Idris Ripin [Ketua Kampung] dan JKKK, Encik Daud Kassim [Ketua UMNO] dan AJK, Encik Mohamad Fauzi Daud [Ketua Pemuda UMNO] dan AJK, Puan Noraizan Ibrahim [Ketua Wanita UMNO] dan AJK, Tuan Haji Yusuf Samsuddin [Ketua Belia 4B] dan AJK, Encik Mokhtar Jalil [Nazir Masjid] dan AJK serta masyarakat Kampung Sesapan Batu Rembau amnya kerana telah banyak membantu kami mendapatkan maklumat serta memberi panduan kepada kami. Hanya Allah jua yang dapat membalasnya.

KANDUNGAN

PERKARA	MUKA SURAT
Prakata	i
Kandungan	ii
Biodata Kampung Sesapan Batu Rembau	iv
1.0 Bagaimana Kampung Sesapan Batu Rembau mendapat nama.	1
1.1 Pemilihan Nama Sesapan Batu Rembau	1
1.1.1 Versi Pertama	1
1.1.2 Versi Kedua	2
1.2 Pemilihan Nama Rembau	5
2.0 Punca-punca yang menolak masyarakat keluar dari Rembau.	6
2.1 Faktor-faktor yang menarik masyarakat berhijrah ke Sesapan Batu Rembau.	8
3.0 Sejarah pembukaan Sesapan Batu Rembau	10
3.1 Bila dibuka	10
3.2 Siapa yang membuka	10
3.3 Cara masyarakat datang ke Sesapan batu Rembau	11
4.0 Politik masyarakat Sesapan Batu Rembau	13
4.1 Datuk Empat dan peranannya	14
4.1.1 Pemilihan Datuk Empat	14
4.1.2 Bidang kuasa Datuk Empat	15
4.1.3 Peranan dan tugas Datuk Empat	16

5.0	Adat istiadat masyarakat Sesapan batu Rembau	27
5.1	Hutang darah dibayar darah	27
5.2	Adat perkahwinan	31
5.2.1	Adat merisik	31
5.2.2	Adat menghantar cincin tanya	34
5.2.3	Adat bertunang	40
5.2.3.1	Adat pantang larang semasa bertunang	42
5.2.4	Adat nikah kahwin	45
5.2.4.1	Keperluan wajib adat semasa upacara akad nikah.	45
5.2.4.2	Adat yang tidak wajib tetapi telah menjadi tradisi.	46
5.2.4.3	Adat nikah gantung atau nikah hukum	49
5.2.5	Adat Bersalah-salahan	52
5.2.5.1	Adat bersalah-salahan di luar rumah	53
5.2.5.2	Adat bersalah-salahan di dalam rumah	54
5.2.6	Prosedur hukuman bersalah-salahan	60
6.0	Sistem pentadbiran Kampung Sesapan Batu Rembau	62
6.1	Sejarah pentadbiran kampung	62
6.2	Suku-suku di Kampung Sesapan Batu Rembau	63
6.3	Carta Organisasi Adat Sesapan Batu Rembau	64
6.4	Organisasi-organisasi pentadbiran kampung	65
7.0	Rumah Kediaman dan perubahan	73
8.0	Perkembangan sistem ekonomi	74
9.0	Kesimpulan	78

Papan tanda menunjukkan alamat
Kampung Sesapan Batu Rembau dan
ucapan selamat datang.

Papan tanda menunjukkan alamat
Kampung Sesapan Batu Rembau dan
ucapan selamat datang.

BIODATA KAMPUNG SESAPAN BATU REMBAU

---

1. Nama kampung : Kampung Sesapan Batu Rembau
2. Pekan : Beranang
3. Daerah : Hulu Langat
4. Negeri : Selangor Darul Ehsan
5. Jumlah Rumah : 145 buah
6. Jarak kampung : 3.5 km
7. Asal Penduduk : Rembau, Negeri sembilan
8. Kedudukan : Sempadan antara Negeri Sembilan dengan Selangor
9. Pekerjaan Penduduk : Sektor kerajaan, swasta dan sendiri
10. Agama : 100% Islam
11. Adat : Pepatih [sistem kesukuan]
12. Kemudahan Asas : Lengkap
13. Kenderaan Penduduk : Kereta, motosikal dan basikal
14. Tempat Penduduk Berkumpul : - Masjid
- Surau
- Kedai kopi
- Balai raya
15. Bahasa Perantaraan : Dialek Negeri Sembilan

3.0 Sejarah Pembukaan Sesapan Batu Rembau:

3.1 Bila Dibuka

Persoalan tentang tarikh tepat pembukaan kampung ini tidak dapat dipastikan kerana tiada catatan rasmi tentangnya yang telah dibuat. Apa yang dilakukan oleh pengkaji ialah mengumpulkan data-data lisan yang diperolehi tentang tarikh tersebut dan cuba membuat perbandingan tentangnya. Data-data pembukaan kampung yang diperolehi adalah berkisar dari tahun 1875 sehingga 1900.

Berdasarkan perbandingan yang telah dibuat dan penelitian generasi kelahiran di kampung ini bagi sesebuah keluarga yang meneroka kampung ini didapati bahawa kampung ini dibuka di antara tahun 1880 sehingga 1890. Sehingga pada hari ini keluarga asal yang meneroka boleh pada sekitar tahun 1980an telah melahirkan antara empat hingga ke lima generasi.

3.2 Siapa Yang Membuka

Kemasukan pertama untuk tujuan meneroka boleh berlaku sekitar tahun 1880an. Kedatangan mereka yang dikategorikan sebagai meneroka boleh bukanlah berlaku secara serentak. Kedatangan mereka adalah berperingkat-peringkat yang asalnya dari Rembau Negeri Sembilan.

Kenyataan ini boleh dibuktikan hingga pada hari ini di mana individu pertama ayang meneroka bolah kedudukan kawasannya adalah di awal kampung. Individu yang kedua datang membuka kawasan di sebelah kawasan individu yang pertama dan begitulah bagi individu yang seterusnya. Kedudukan keluarga tersebut berdasarkan pengkelompokan rumah-rumah yang kekal hingga pada hari ini.

Menurut ceritanya, walaupun kedatangan orang perseorangan dan kumpulan dari Rembau ini berperingkat-peringkat, namun begitu penduduk kampung ini telah menggolongkan hanya lapan keluarga yang mengasaskan pembukaan kampung ini daripada kawasan hutan menjadi sebuah perkampungan.

Pada awalnya, bagi tujuan membuka kawasan, hanya suami bagi pihak keluarga dari Rembau itu yang datang ke kawasan ini untuk menebang hutan. Mereka akan menumpang di rumah peneroka yang datang lebih awal sedikit daripada mereka sehingga siap membuat pondok untuk berteduh daripada hujan dan panas sepanjang kegiatan membuka kawasan.

Selepas membanting tulang membuka kawasan selesai, barulah si suami tadi pulang ke Rembau untuk menjemput isteri, anak serta saudara-mara terdekat yang ingin turut serta ke kawasan yang baru dibuka.

Lapan ketua keluarga yang dikategorikan sebagai pengasas pembukaan kampung adalah seperti berikut:

NAMA	TEMPAT ASAL
1. Katib bin Kassim	- Kampung Tengah Rembau Negeri Sembilan.
2. Haji Lajis	- Chembong, Rembau Negeri Sembilan.
3. Mat Sah	- Pedas, Rembau Negeri Sembilan.
4. Kocong	- Kampung Tengah, Rembau Negeri Sembilan.
5. Lebai Lahab	- Rembau
6. Mat Lebar	- Rembau
7. Kulub Karang	- Rembau
8. Pendekar Midan	- Rembau

3.3 Cara Masyarakat Datang ke Sesapan Batu Rembau

Sejarah kedatangan penduduk Rembau ini untuk meneroka bolah atau membuka kawasan baru di kampung yang ada sekarang ini bukanlah suatu perjalanan yang mudah. Jika dilihat jarak perjalanan yang ada pada hari ini dari Rembau ke kampung ini adalah sejauh 100 kilometer.

Tetapi apa yang berlaku pada tahun 1880an ialah penduduk Rembau ini berjalan meninggalkan bumi Rembau dengan menggunakan kereta lembu sahaja. Dengan menggunakan kereta lembu ini mereka mengambil masa perjalanan selama satu hari satu malam tanpa berhenti untuk tidur pada waktu malamnya.

Rekod perjalanan satu hari satu malam itu adalah merupakan rekod perjalanan yang terbaik tetapi mengikut ceritanya sejarah perjalanan kebanyakan daripada mereka adalah lebih lama daripada itu.

Perjalanan yqang mereka ikuti adalah merupakan perjalanan darat. Di sini pengkaji tidak dapat memastikan sama ada perjalanan darat yang mereka ikuti adalah jalan yang digunakan untuk pemerintah atau jalan-jalan yang menyusur daripada satu kampung ke satu kampung hingga sampai ke kampung ini. Berdasarkan temubual yang dijalankan, hanya kaedah menggunakan kereta lembu sahaja yang digunakan untuk sampai ke kampung ini.